

Ölöf Benediktsdóttir, 1. hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Guðrún Benediktsdóttir – Glósubók – Einkunnabók –
Almenn rökræði – Ágúst H. Bjarnason – Miðbæjarskólinn

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-3, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Schön — Mielze

$$\frac{E}{M}$$

FJELAGSPRENTSMIDJAN

*Dröf Benediktssonar
Höfnunardagur II
Reykjavík*

ÁGÚST H. BJARNASON

ALMENN RÖKFRÆÐI

ÖNNUR ÚTGÁFA
AUKIN OG ENDURBÆTT

REYKJAVÍK
BÓKAVERZLUN SIGFÚSAR EYMUNDSSONAR
1925

5. bekkur B

Ólöf Benediktsdóttir

EINKUNNABÓK

Í BARNASKÓLA

Reykjavíkur

SKÓLAÁRIÐ 1930-31.

Námsgreinar :	1. eink. okt. og nóv.	2. eink. des. og jan.	3. eink. febr. —apr.	Aðalpróf
Kristin fræði	8	8		8.00
Íslenska munnleg	7.75	7.75		7.75
Íslenska skrifleg	6.5	6.5		6.50
Skrift	5	5		5.75
Reikningur	6	7.50		8.00
Sagnfræði	8	8		8.00
Landafræði	7			8.00
Náttúrufræði	1.5	8		8.00
Danska munnleg				
Danska skrifleg				
Enska <i>Döngfr.</i>				8.00
Teikning				2.50
Handavinna				6.00
Aðaleinkunn barnsins				7.15
Hæsta eink. í bekknum.				7.20
Lægsta eink. í bekknum				3.20
Reglusemi	8	8		
Iðni				
Hegðun				

Athugasemd við 1. einkunn

Sjeð: *Guðrún Petrusdóttir*

Athugasemd við 2. einkunn

Sjeð: *Benedikt Sveinsson*

Athugasemd við 3. einkunn

Sjeð:

Athugasemd við aðalpróf.

Tek í 6. b.

*Óhöfð Benediktsdóttir
Skólaváðinslig 11 A.
Reykjavík*

EINKARITARINN

GAMANLEIKUR Í PREM ÞÁTTUM

EFTIR

CHARLES HAWTREY

**LEIKKVÖLD MENNTASKÓLANS
1939**

BESTA

STÍLABÓKIN

No. 4. 24 bl. 22 l.

Nafn *Olóf Benediktssdóttir Alþingisskóla*

Heimili *Skólavörðustíg 11* *Edeild*

Efni *Íslenskar ritmyndar*

Bókaverzlun

Guðm. Gamalielssonar

Reykjavík

1. ritmið.

Einu ^{sinna} var bóndi í heggasti sínum
að álitnum degi, þegar farir var að skyggja.
Verdur hann þá var við að eitthvað
kæmi inn í garðinn. Bóndi varð hræddur
og kastaði frá sér heyróknum.

En litlu seinna þurfti bóndi að
gefa fínandi sínum. Fer hann þá aftur
inn í garðinn og leitar að heyróknum
og er þá nokkur baráttugla af manni.

2. vitsmíð.

Skilur mi bóndi, að þetta muni hafa verið draugur, sem í gættinn kom. ^{ekki} Vissi hann af sögn fróðra manna, að ^{ekki} þarf meita en eitt manns bein, til að vekja upp draug. Hafði hann heyrt, að ef maður stingi með ~~hræfi~~ stingjárnni í gegnum beinið, væri draugurinn yfirunninn. Verður bóndi myg feginn hapskeyti sínu, sem hann hafði gert öldun öldungis ósjálfrátt. Tók hann svo heykrókinn og banakringluna, og sa fygir hvoru-
tveggja

4

3. vitsmíð.

Þft hefir í fjórum manna verit kyð, sem kuldufólk hefir átt, og stundum matgat. Eitt sinn, es bóndi einn á Vestfjörðum kom í fjós sitt, sa hann ~~og~~ gráa kú standa í ^í ~~í~~ flórnum. Féi hann að þetta ^{hann á ekki hana} ~~kyrtin~~ ^{ekki} ~~hans~~ eigna. Þá kom hann þá í heyrta hennar svo átt bláðis. Vat kyrtin upp frá því hans eign, því ^{at} ^L hún féi ekki brútt í fjósina. 3+

4. vitsmíð.

Móronum tókst að bría til pappis út dulum, og tréskurðarlistina fundu þeir upp. Þeir skáru líka myndir í tré ^{fyrrir} ^í ^{neðan} og settu sögu, eða einkavegja lýsingu. Þetta þeir myndirnar á pappinu, með líkum hatli og inngli eru sett á pappið. Líka skáru þeir út heilar bláðsides bakur, með því að skera út eina blað.

síðu út afi fyrir sig. 4

5. ritarmið.

Þú eru 8 prentarmiðjur um allan heim,
þar sem menningu er. En maðurinn,
sem fann upp prentlistina, dó í fátækt.
Hann hafði bundið félagskap við ríkarn
gullsmið, fust að nafni. Lagði ^{fust} ~~lagði~~ fram
til fyrirtækisins,
peninganna, en kauftist þeirra aftur.

Lutenberg gat ekki stadið í skilum, og varð
að láta af hendi prentarmiðjuna.

Fust hafði bæði prentarmiðjuna og peninganna.

og gat fært sér hvortveggja í myt. 4

6. ritarmið.

Árið 1482 var grískur frédimaður að kenna
fróðleiksfisum monnum grísku. (Hann þá inn
þjálfur maður inn og sagði) Þetta var í
lítilli borg í Sudus-Stadíu. Hann þá ungur
þjóðvergi inn og sagði, að sig langaði til
að læta grísku. Frédimaðurinn spurði, hvort
hann hefði lært nokkuð í grísku.
Hönnu maður kvæðst kafa lært dálitil.
Fekk þá frédimaðurinn honum gríska bók og
sagði honum að leggja dálitil út.
Lagði þjóðvergin sva vel út, að frédima-
durinn undrastist. 4+

7. stíll ritsmið.

Árið 1516 gaf Erasmus út dýja Testamentið
 á grísku, en hafði þýðingu á latínu með.
 Sagdist hann vilja, að fólk gæti séð verk
 Jesú, og það gætu menn séð í guðsþjöllunum.
 Það gætu menn séð hann fæðast, kenna,
 lækna, deyja og rísa upp, ~~en~~ ^{og} menn hefðu
 horft á það ~~með~~ eigin augum. +

8. ritsmið.

Jóhanna frá Árk hóf upp í sveitabornu
 þjá móður sinni, við sámaskap, spuna og
 fleira. Slátti hún heyrð talad um ófrið, og
 hafði henni verið sagt sögur af dýrslingum
^{sjá} ~~hafad~~ ljós, og í ljósinu
 Eitl sinn, þóttist hún sjálf sjá hvíta veru,
 sem sagði henni, að frelsa konungin og
 lönd hans.

9. ritmið.

Jóhanna frá Þork heyrði árum saman
þessar vaddir, áður en hún sagði nokkurum
frá því. Loks sagði hún föður sínum frá því.
En hann kvæðst heldur vilja drekkja henni,
en láta hana fara að flokkjast með hel-
mönnum. Kom hún þá að máli við liðsföringja
sinn. Hélt hann, að hún ætli skilið löðrung,
því að láta séi detta slíkt í hug.
En Jóhanna áleit, að hún þyrfti að koma
konunginum til hjálpar, og lét ^{hinn} ekki hindra
sig.

10. ritmið.

Ólafur hét maður. Þjó hann að Botni í Botns-
dali í Borgarfirði. Son átti hann, er Guðlaugur
 hét. Þegar hann var kominn til fullorðinsáða,
þjó hann að Hústarbaki í Tjós.
Þegar Guðlaugur var lítill, var móðir hans
vön að fara út ^{með} vöggu hans, meðan hún
vakði. Eitt sinn, þegar hann lá í vöggu
sinni, úti á tíni, sa fólkitt tvö ókunnast
konur standa hjá vöggunni. Hlofði önnur
þeirra á Guðlaug litla, en hinn áknotaði

böggli í keltu sinni. Var böggullinn
álíka stór, og Guðlaugur sat þá.
Væð fólkid hrætt og kallaði til móður
hans: „Lítlu á.“ Stukku þá báðar konurnar
brútt, og voru höfnað sýnum, áður en
menn vissu af. Var það tóu manna, að
þetta hefður verid huldurkonur, sem ætluðu að
skipta á börnum. En ekki varð Guðlaugi
meint af þessu, því að nógur fljótt var tekið
eftis konunum.

11. vitsmíð.

Loks lagði hún af stað. Lét hún
klippa háð sitt og fór í karlsmanns-
föt. Ferðin var hin verstá.
Alftaðar voru óvinir og væringjar, sem
töfðu ferðina. En hún lét það ekki
á sig fella. Þagdist, ^{hún} ^{þess} vera borin, til að
frelsa landið. Loks náði hún þó
konungsfundi og gekk sakleidis fram
fyrir hann. Þeyndu menn, að fela
konunginn í hermannahöfi.

12. vitsmíð.

Jóhanna hafði eftir lofoð sin. Vildi
hún nú halda heim. En hestmennirnir
vildu ekki, að hún færi. Lét hún
til leiðast
þá til leiðast að vera kyð. En hún var
ekki eins heppin og áður. Englendingar
tóku hana höndum. Var hún bænd fyrir
gældra. Hún var brennd á torginu í Ríðu-
borg. Þetta var árið 1431. En þegar logakur
leiktu um hana, sagði hún, að hún hefði
saddirnast hefðu ekki svikið sig. Lofaði

hinn Guð hástöfum og gaf upp andann.

13. vitsmíð.

Ferdmenn á miðöldum
voru oft fegnir, þegar þeir sáu
borgarveggji, eða borgarlurva.
Höfðu þeir þá verið á fesi og um
skóga og fjöll. Ferðirnar hafði
verið erfið. Ræringjar og stiga-
menn urðu á vegi þeirra.
En, þegar inn í borgirna
kom, þóttust þeir óhultir.

Það voru lög og setlus.

En þar var þröngt.

14. ritsmíð.

Þeirinn hét maður og var Guðmundsson.

Þjó hann að Brúnník í Borgarfirði eystra.

hafði mikil

Var hann sjómaður mikill og átti mikinn
afloföng

fisk. Lét hann þeir byggja skemmu, og

geymdi í henni skreið sína. Það var

vetur ^{dag} ~~dag~~ einn, að kvöldi dags.

14. ritsmíð.

Þveinn hét maður og var Guðmundsson.
Bjó hann að Bránnvík í Borgarfirði
eystra. Var hann sjómaður ^{góður} mikill og
hafti mikil aflaför. Lét hann þar byggja
skemmu og geymði í henni skreið sína.
Eitt vatsarkvöld, ^{hefis} ~~vantar~~ Guðmundur ekkert
fiskmeti heima við. Fengu hann þá niður
í skemmu sína, sem var skammt frá
sjó, til þess að sækja ríking, safabelti
og hákarl. Þegar hann hefis mátt þar, ætla

hann út aftur. Lét hann þá eitt í manns-
líkan sitja í dyrunum. Segir hann þar
að fara strax úr dyrunum. En vofan
hræfist sig hvesgi. Tekur hann þá upp
hákarlasar og tekur í vofuna. Þregdur
henni lítt við, en segir: "Taktu út og
stingdu aftur." Svavar þá Guðmundur: "Hlaðu
það, sem þú hefis." Þkreidist þá vofan út
og heldur niður að sjórum. Guðmundur
gekk þá heim. Þegar hann kom í stofu,
sýndist fólki hann sviplegur mjög.

En næsta morgun sagði hann, frá þeir-
sem við höfði borið.

15. ritsmid.

Borgakúsin í fornöld voru flest úr
trjáviði. Klaustrin sín voru úr steini og
hús samna stórkaupmanna og aðalsmanna.

En handidnamenn og ktamatar höfðu smá

3.

kumbalda fyrst framán hús sín, og seldu

1. 2. þeir
í kumplunum, vörur sínar.
höfðu

Þikati kaupmenn, stóra söluskála. Þar

2. 1.
var rennt víni úr vínamunum. Þila-

grímat komu, til þess að skoða borgir
hedga muni. Aðalsmennum fóru þangað,
til þess að skemmta sér.

16. ritsmid.

Bonifacius páfi lenti í deilum, við Filippus
fríða Frakkakonung. Páfi hófði að banna
konung. Þendi þá Filippus mann á fínd
Bonifaciusar. Páfinn var þá staddur í
potri sínu litlu í Frakklandi skammt
frá Róm. Daginn áður, en Bonifacius ætlaði
að festa bannfetinguna um yfir kirkju-
dyrnat, kom sendimaður konungs. Páfinn

var þá 86 ára gamall. Bonifacius
fór í páfaskridann og setti á sig kórónu.

17. ritsmíð.

Hann tók krossmask í aðra hönd, en lykl
Petrus postula í hina. Leik hann síðan
á móti óvinum sínum. Þendimanni
þá, er sá þetta, er sagði þó: „Þú
verður að segja af þér.“ Páfinn svaraði:
„Hér er höfuð mitt og hér er hals minn.
Ég hef verið svekin eins og Kristus.
Ég er alvinn til þess að deyja, en
páfi verð ég fram í andlát.“

Stökk þá Illali einn fram og laust
páfa í andlát með járnglofa.

Hneí þá páfinn ríður, ^{og} var tekin
höndum og settur í fangelsi. Þrá daga
neytli hann einkis matar, af því að hann
var hræddur um, að sést yrði gefið eitru.
Þömmu seinna dó hann úr hungri
og htaeringum.

18. ritarmið.

Kristnir menn fóru á hendur Móhamedo-
trúar mönnum, til þess að drepa þá.

En þeir þ. lærðu af þeim. Arabar voru

Evrópumönnum í ymsu sýjallari.

Þeir höfðu skóla, þar sem eskulýturim

gæt lært. Þeir höfðu lært af Grikkjum

og Indum. Í skólum höfðu arabar

háskóla í Nöldur-álfu og Asíu.

Þar var kennd margt, til dæmis, landafreði,

lornisfreði, síð freði, stjörnufræði og stærðfræði.

19. ritsmið.

Benedikt hét maður. Bjó hann að Fljótsdali
í Fljótsklið. Ungling hafði hann, sem hét
Magnús og var Einarsson. Var hann hafður
til þess að gæta fjáðkinda bónda. Var
það trí summa manna, að fleisti væru
í dalnum en almenningur sei. Ekki
vildi Benedikt trúa þess. Faldi hann það
markleysu eina, og kalladi það hegóma.
Því bat við eitt kvöld, að Magnús hafði
tínt fimm * ár. Vill bóndi að fari

að leita þeirra. Fóteldsár bóndans hófu brúð
áður í barnum, og var mótið bóndans hjá
honum. Hét hún Anna. ^{hinn} Mælið, eindregið á
móti því, að drengurinn fari. Bóndi seið.

Drengurinn fór. Flóm hann ekki heim
það kvöld og ekki gekkur um nóttina.

Næsta morgun var spurt um hann
í næstu bæjum. Slafði enginn heyrt
til hans, eta seið hann. Leið svo vikan
að ekkert spurstist ^{til} drengsins. En er
vikan er liden, kemur drengurinn.

Var hann ^m mjög hræstur og kenndi
sér einskis meins.

20. ritsmíð.

18. október 40 árið 1057 komu kross-
farar
farar til Antíokíu á Sírtlandi. Þar

voru miklir vískisturmar. Þeim réið á
að komast inn í borgina. Um velurinn
höfðu komið miklir votnoverrir.

Krossfararnir urðu að eta pistla, dauða
hesta sína og jafnvel dauð Tyrki.

Loks sagði svikari nokkur þeim veg

inn í borgina. Dæturinn einn klifu
þeir yfir borgarmyrana.

21. ritmið

Ísalið voru samlega viggistirtis.

Þar bjuggu um 60 þúsundir manna.

Stitinn var ógustlegur. Engis skógar voru

nálægt borginni. Lækurinn Hedron var

þorráður. Aflur voru krossfarendur aðfram

kommið af þorsta. Þeirðu þeir upp að borg-
armúrnum, og kyssu þá ^{og gáfu upp andann.} Hvergi var hægt

að fá drekkjavatn. Örnirnis höfðu sett

eitur í brunna og uppsprettur.

Loks fundu krossfarendur skóg langt frá

Ísólum. Þeirðis frá Genáa voru látinir
smíða stiga, atlöguturba og slönguvélar.

22. ritmið

Krossfarar réðu til atlögu. Miðvegginn

voru þaktil með hálmdýrum til þess að

taka á móti miðbrjótunum. Loks

unnu þeir ytri vegginn. En eftir var

innvi veggurinn. Var þann lang steskastur.

Unnu krossfarendur hvíðaslaust, en

Muhammedstríðsmenn helltu olíu og tjöru í

vélar þeirra. Voru krossfarar að því kommið

at gefast upp. En þá sá þeir riddarar i hvitum klæðum,
sem stóð upp á Ólufjallinu. Bestli
kann á fírsali. Þóttust króssfarar þar
þekkja þinn heilaga Georg.

23. verkefni

En ríð Glóre sagde til sín nýe Tjeneste-
pige, i det samme, som hun gav
hende Prinskamarets Døgle: „De maa aldrig
give noget, uden at spørge mig, om
jeg tillader det.“ Den næste Dag sagde
kom Tjenestepigen ind i Stuen, hvor
hendes Husmoder sad og var i Færd med
at læse en Bog, og sagde: „Du er
Katten ud i Køkkenet, og er i Færd med
at slikke Bløden. Maa jeg jage den
bort?“

En ung Hest og en gammel Æsen gik
engang ved siden af hinanden. Æseren

i hvitum klæðum,
der havde verið sýg for nogen tíð,
kundu ekki bera sín Byrð og bad þessfor
hesten og bera nóget af den. Hestinn kastaði
lovelettið og hann sýntes hann var nok, ^{stóð} dog
maattu ^{undarminni} til sig selv at hann Byrði var
nóget lættari en Æseris Byrði. Þá
^{Æselet} Æserinn hóf mörkuna, at hestinn ekki
vildi hjálpa hann, tók hann og og blef við
at ga ^{þessfor} þessfor, men líkt með eit faldit
hann dót þá á jörðina. ^{Æselet} Hann maattu hestinn
at bera ^{Æselet} Æseris Byrði, og fórtróð hann
meget sín Dóverskati.

11605

4

Ofingur 16.

46 420

1.

$$\begin{array}{r} 58023 \\ 46420 \\ \hline 11603 \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{af } 46420 \text{ or } 11605 \text{ ágæði} \\ 100 - x \end{array}$$

$$x = \frac{11605 - 46420}{46420} = 25\%$$

$$x = \frac{11605 - 100}{46420} = 25\%$$

$$\begin{array}{r} 18,80 \\ 12,50 \\ \hline 3,30 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{af } 12,50 - 3,30 \\ 100 - x \end{array}$$

$$x = \frac{3,30}{12,50} \cdot 100 = 26,4\%$$

$$x = \frac{3,30}{12,50} \cdot 100 = 26,4\%$$

28%

3

$$\begin{array}{r} 14,20 \\ 1,80 \\ \hline 0,9 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{af } 16,00 \text{ eru } 1,80 \\ 100 - x \end{array}$$

$$x = \frac{1,80}{16,00} \cdot 100 = 11,25\%$$

4

$$\begin{array}{l} \text{af } 12,50 \text{ eru } 2,50 \\ 100 - x \end{array}$$

5

$$\begin{array}{r} 40,50 \\ 37,80 \\ \hline 2,70 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{af } 40,50 \text{ eru } 2,70 \\ 100 - x \end{array}$$

$$x = \frac{2,70}{40,50} \cdot 100 = 6,67\%$$

8

325
<u>180</u>
503

B B B B

90
<u>534</u>
624
<u>18</u>
606
<u>505</u>
101

B

B

B

B

af 505 eru 101 $\times = \frac{101 \cdot 100}{505} = 20\%$

100 - $\times$

9.

1000,00
20,00
<u>1068,20</u>
520,00
1707,20

4000
<u>120</u>
3880
<u>048</u>
3928
<u>23520</u>
18240
<u>170720</u>
163,20

3. A vinnur verk á 9 d.

B — — — — — 11 d

C — — — — — 12 d

Þú vinna þeir allir saman á 3 daga. Hve langi er C þá að vinna þá, 3 em eftir er.

0
<u>43160</u>
10
0,431 $\sqrt{4,3160}$
<u>431</u>
6

4,15
<u>1,04</u>
1660
<u>4150</u>
43160
1

1,6

4

4,3160

1,6

4,3160

1,65

21580

33896

4316

7,97

40

$$\begin{array}{r} 10 \\ 12 \overline{) 125} \\ \underline{12} \\ 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30,48 \\ 12 \overline{) 245,0} \\ \underline{24} \\ 50 \\ \underline{48} \\ 20 \\ \underline{12} \\ 80 \\ \underline{60} \\ 20 \\ \underline{12} \\ 80 \\ \underline{60} \\ 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 500 \\ 101 \overline{) 500} \\ \underline{101} \\ 400 \\ \underline{402} \\ 18 \end{array}$$

af 555 eru 101 x = ~~101~~ ~~100~~ = 200%
 - 100 - x ~~500~~ = 200%
 x

9.

$$\begin{array}{r} 1000,00 \\ 20,00 \\ 100,20 \\ 520,00 \\ \hline 1707,20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4000 \\ 120 \\ 3880 \\ 048 \\ \hline 3928 \\ 23520 \\ 18240 \\ 1707,20 \\ \hline 163,20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4,31 \\ 0,41 \\ \hline 0,431 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4,15 \\ 1,04 \\ \hline 1660 \\ 4130 \\ \hline 43160 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ 0,431 \overline{) 4,3160} \\ \underline{431} \\ 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4,15 \\ 1,04 \\ \hline 1660 \\ 4130 \\ \hline 43160 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4,3160 \\ 1,6 \div \\ \hline 4,3160 \\ 165 \\ \hline 21580 \\ 33896 \\ \hline 4316 \\ 792140 \end{array}$$

2

$$1/a) \frac{27}{3} - \frac{20}{8} = 3 = 90 - \frac{7}{83}$$

$$10 \cdot \frac{1}{4} - \frac{17}{10} = 180 + \frac{17}{196} = 196$$

$$2.d) = 167. \quad \frac{30}{6} - \frac{17}{12} = 5 = 130 + \frac{17}{167}$$

$$1.R = \frac{25}{2} - \frac{30}{6} = 4 = 120$$

$$2. \text{ af } 100 \text{ kr om } 4 \text{ kr. } 360 \text{ dag} \\ - 17856,38 - x - 200 -$$

$$x = \frac{17856,38 - 200}{100} = 176,5638$$

3

$$3a) \text{ af } 100 \text{ kr om } 3\frac{3}{5} \text{ kr } 360 \text{ dag} \\ - 384,56 - x - 180$$

$$x = \frac{384,56 - 180}{5} = 40,912$$

$$4a) \text{ af } 100 \text{ kr om } 5\frac{9}{10} \text{ i } 360 \text{ dag} \\ - 1178,50 - x - 86 -$$

$$x = \frac{1178,50 - 86}{100} = 10,919$$

5a ~~x kr~~ 5 360 6 = 6 $\frac{60 \cdot 100}{6000}$

415
90

5b $\frac{360 \cdot 3}{2} = 135 = 17,5$ $\frac{6750 \cdot 100}{6750}$

24

5c $\frac{360 \cdot 8}{15} = 48 \cdot 100 = 4800$

36

5d $\frac{360 \cdot 3}{10} = 108 \cdot 100 = 10800$ 23
115

5e $\frac{360}{8} = 45 = 4500$

125
23 2875
33
67
46
115

$x = \frac{360 \cdot 100 \cdot 23 \cdot 3}{2875 \cdot 8} = 64d.$

Þingari 18.

1. 100 dag - $4\frac{1}{2}$ kr - 360 dag
~~8~~ - 4,32 - 8,44

10

$x = \frac{100 \text{ kr} - 4,32 \cdot 2 \cdot 360}{7} = \frac{2880 - 3110,4}{7} = -33,2$

2

af 100 kr ~~4~~ $4\frac{1}{2}$ - 360 dag
- 1 - 8,60 - 129 dag

0,2

$x = \frac{100 - 8,60 \cdot 2 \cdot 360}{3} = \frac{1600 - 6192}{3} = -533,33$

3

100 dag - $4\frac{1}{2}$ - 360 dag.
78 - 1,30 - X

$x = \frac{360 \cdot 78 \cdot 100}{2875 \cdot 8} = 133\frac{1}{3} \text{ dag}$

100 kr - $4\frac{1}{2}\%$ - 360 dag
~~5268~~ -

11 11
 2)
 220
 12
 440
 220
 2640 sh
 235
 2875

19
 .2
 38
 19
 338

119
 35) 2875
 35
 37
 25
 225

439
 13
 878
 439
 5268

100 kr - $4\frac{1}{2}\%$ - 360 dag
 2875 - 23% - 1 -

~~8~~
~~40~~
~~8~~
~~1~~
~~2~~
~~8~~
~~2578~~
~~125~~
~~8~~
~~1~~

4
~~x = 360 - 23.9 100~~
~~2~~ ~~2875~~
 119
 64d

Ímias
þina
þint

Þurðunin
líkur
Þess
~~Kanþinn~~
Kot.
Þann

Íslenskir stílar.

Ólafur Þann.

H. D.

a. 1000

a. 1000
2. a

1. still

Þá hverf ég burt, en þangað liggur leiðin

sem ^{lyftin} (roth) bláa, rötlin þindir slyðinn.

Með ljóð í hjerta, laf á fyrstum vörum,

ég legg á brattann mikla, einn í förun

þegar leið á daginn, spurði Ingunn

~~hæðinn~~ ^{vildi flýta}, hvort hann ^{klárinn} í hagam.

Hann sá jötunn ~~hæðinn~~, mikinn vexti, þegar

hann kom upp í miðjan hjallann.

Kaffit hafði skvett á hann, þegar

hann missti bofann. En þeir

höfðu blóðtt, féru þeir að svipast

eftir drögjummi. Þann höfðu alltaf

hveðzt, að ekki hefði náðst í loknum.

Furðulega hefur nátt í því.

1. Leitid samkv. reglum 15 ósamsett orð

af röt sagnarinnar að skjóta.

2. Ritid 3 best samv. og 8 fast samv.

nafnord

3. Greinið eftirfarandi orð í þrenkleita

með fæðstriktum: Góldröður, margveyrur,

faegur og vanur

4. Hverjir eru bandstærir í íslenskum? Dæmi

1. ^{a.} skjóta - ^{b.} skaut - ^{c.} skutur - ^{d.} skotum

1. a skjóta b. skaut (no) c. skutur d. skot

skauta

skutull

skoti

skauti

skutla

skutlari

skutlum

b. skeyti

c. skytta

skeyta

skeyping

2. Fast samsett:

Skólasýptir

Þvílíkur

Bændabær

Fast samsett:

Góðsýnd

Góðsýnd

Garnsóttur

3. Góld-r-ötl-ur , marg-veyrur-ur, faegur,

van-ur

4. U - fönnantur, s - stórfróðisdeild,
i illilegur, ~~grímsilegur~~, and-farandsali.
R

2. still

^{lúð} 'Eg ^{helst} helst, að þeir hafi ^{helst} helst ír lestinni,
af því að helst hafi ír flöskunni.
Þegar hann hafi lesið hálfan kaflann,
sá hann út um opinn gluggann,
að besturinn gekk yfir þveran veginn.
Hann yfpti öðum, hó, og ~~lest~~ lest ekki
skilja Kristín. Þú hún gat ekki fíft
hann, af því að hann hafi breytt svo
mikið. Þeir höfðu reitt, þegar það hafi
fíft, að þeim hafi ekki gætt þé.
Þú rifur i morgun, þú hafi fíft

ratst aftur. Beithlið hafði típtst, meðan
þau tindu beru. Það var rýft á hand-
ridinu. Hann þótti skýr mætur og bar
gott skyn á ígnsa hluti. Þú brautst
um og hvatst mót í lokinu.

Ég lesst ekki, fyrir en þú er ⁺settur
Ég sest ekki, fyrir en þú er lagstur.

1. Hvaða er a - llo.²

2. Línið með dæmum 4. flokka hljóðskipta.

3. Hvaða reglur gilda um 2 m og 1 í enda
KK. þo -

1. fagl > fogl, sunt > sonur .i>e r

2. Rita - lit - litum - litum
gljota glaut - glutum - glotum
nema - nam - numum - numum
gara - för - förum - farum R

3. þau þo, sem enda á 2 m. í mf., og eru
af. skat á að skrifa með 2 m. í mf. og þf. et.
~~er í augum öðru föttum. f. d. opin, um~~
opin.

2/ þau þo, sem hafa ekkert m í mf., skal
rita með 1 m. í þf., og á hvergi að skrifa
f. d. göður - göðum, margur - margum.

3/ Rita skal orðin mikill og litill inni 2 m.
í þf. et. - litill - litum, litill - litum R

4. öfing.

I.

setningafræðileg greining.

Jón gamli, bóndinn í firti, spurði son sinn, sem fórðist hit, hvort hann hefði hjálpað bróður sínum allan daginn við heyskapinn.

II.

Ög bað hann að myna að hjálpa mér.

III. Hve nær afmarkast samanhúðsetning með þessum. Ídemi.

IV. Búið til eftirfarand málsgv: tíðers. + aðal + tilv. s + aðsetning

V. Búið til aðsetu + afleiðingasetningar

VI. Aðals. + spurnars. + aðsetu.

Swör.

I.

Jón = þumlag
 gamli = ~~and~~ einkunn m. þumld.
 bóndinn í firti = vitarlag
 bóndinn = þumld.
 í firti = forsetningarliður
 spurði = unsögn
 son = andlag
 sinn = einkunn m. andl.
 sem = þumld (einkunn m. son, tilvísunavaukar.
 hit = uns.
 fórðist = raqg.
 hvort = atviksl.
 hann = þumlag
 hefði hjálpað = unsögn
 bróður = andlag
 sínum = ~~sinn~~ einkunn m. andl.
 allan daginn = fallorðliður
 við heyskapinn = forsetningarl.

Aðalsætun.

spurnaravaukarsetning

andlag

II. 'Eg = frumlag
bat = misögn
hamn = andlag
at reyna = andlag
at hjálpa = andlag
nær = andlag

III. ~~því þarfa þeir þessu þessu, þessu~~
~~þessu þessu þessu.~~

IV. Þegar ég kom þangað, sá ég hús, sem
var svo fallzt, at mig langaði til að búa
í því. R

V. 'Eg atla it, af því at veðnið er svo
gott.

VI. 'Eg spurði, hvernig hann hefði á því
stati, at hann hefði ekki komið. R

III. Því þarfa sem fuglinn gliggur, því
minni signist hann.

Milli því - því sta þeim mundi á at vera
komna. R.

Þá kommu á at setja á undan eins
og, ef atalsetningin er sjálfstæð

Jólagæðing.

1. skjöta - skaut - skutum - skotum

a. skjötur, skaut, skauta, skauti, skot, skoti, skutull, skutur, skutlum, skutla, skutlari,

b. skeyta, skeyti, skeyting, skeyta, skeyti, R

(a er áhlv., b er hlv.)

2. pötl þið hefdið náðst
— — — hityst
— — — hveðst
— — — stillst
— — — fundist R

3. e - a - u - o = verpa, varp, verpum, orpum
e - á - á - u = nema, nam, námum, numum
a - ó - ó - a = fara, fór, förum, farum
jö - au, u, o = fjöta, flaut, flutum, flotum
á - ei - i - i = bita, beit, bitum, bitum R

6. Af því að ég fór út, gat ég ekki gert
— að því, að svara skyldi fara.

þegar ég spurði, hvernig á þessum

stæði, svaraði hann mér fljótt og greini-
lega. R

4. 1. Föningi flokksins, 2. lígndur að nafni, 3. sem
var mikill maður vexti, 4. sagði mér, 5. að þeir
hefðu reynt að komast yfir fljótið, 6. en þar
tilhæfist hefðu engan árangur búið.

1. er atalsetning, 2. er tilvísunersetning
3. er að-setning, 4. er gagnstæð setning

föningi = þumbl.

flokksins = línkum m. þumbl.

lígndur (viturlag atal viturl. atal
að nafni persónulegar).

sem = þumbl. (línkum m. þumbl.)

var = um.

maður mikill vexti sagnskylding

fljótt (þetta) línkum m. sagnskylding

sagði = unsögn
 mér = andlag
 at = samt.

þeir = þunni
 heftu reynt
 at komast
 yfir fljótist
 en = samt.

andl.
 unsögn
 andl.
 forsetinn.

þar = einkunn m. þunni.
 tilraunir = þunni.
 heftu búið = unsögn
 engan = einkunn m. andl.
 árangur = andl.

5. Fallart
 Færingsi

þringi
 flokksins
 lígurður
 nafni
 sem
 mikill
 meður
 vexti
 mér

fall
 nf.
 ef.
 nf.
 þgf.
 nf.
 nf.
 nf.
 þgf.
 þgf.

fu.

þringi

at

~~fallart~~ fallart.
 sagði

fallart - fall - fu.
 (at/þeir) = þeir
 reynt
 at komast
 (yfir) fljótist
 þar
 tilraunir
 engan
 árangur

nf.
 þf.
 þf.
 nf.
 nf.
 þf.

reynt
 yfir
 búið.
 R.

fu.
 þf.
 fu.
 sagði

Réttvitunaraðfang

1. Ystu-Vik ^{it} ~~atla~~ menn, að hvalurinn, sem slitradi (upp) af Eystra-Reka með stór-
streypum i götulokum, liggi, þótt ekki sé
öruggt, að svo sé, meðan enginn, sem
húðir um að rannsaka það, getur komist
þangað. Trúist hefir, að þráni sé þetta
(þi þetta) ókleift, nema öruggt sé, að ábyrgð
hvepponefndar fáiist. Þekkirðu minna hljó-
kviðuna? Hann hefir veitt, þegar þú,
hvatst hann i öðru. Veistu, að þú gætt
drekkt hann? Ekki var furða, þótt hann

syppi hveljur. Kvalinnar komu i kvíðum.
Hann ankadi stýfost og ^h ~~kví~~adi ekki frá
samförungu sinni. Þórnir hefir sigkist
og lagzt i rúmið. Ef hann læfði minni
nægt við rúmið, myndi hann ekki ávallt fá
~~lag~~ ^K ~~lag~~stu Einkunninnar. Þisfyrirspáirinn var
vátmyggd. Hleprát hefir, að Styrinn hafi
flutt frá heiti að Annsta-Gíði. Þessi
tíggur getur ekki talist vel spróttinn
þótt ^{þótt} þú hefir vist talist góður, þegar þú hefir
tekið að reita þórninn til reiði.

skriftin kvestst, þegar þú laust ² þú
bordið og seildist eftir skyggishúfum.
Þú átt matinn hans bróður þinn í
morgun. Þeir hafa átt við áður. Þú
berstir orðið skakkt. Enn hefir enn
betta á höpin. Þú undirrettar var
áfríðað til hestarettar klukkann þinn í
gördag. Hann ^{hefir} styrkt við ferdalagit.
'Eg get ekki viðhlytt þessa skóðum.
Ef ég sei hann aftur, skyldi ég spyrja
hann um nýja hús, sem hann var
að byrja um þetta leyti í fyrra.

Þetta er mesta fjóra. Hann hefir ábyrgð
upphæðina. Hann hefir ábyrgð niður í
pollinn. Sliddur blindur og hrann
manninn. 'Eg á ungan, falinn hest.
Hann þekkir manna best allt, sem lýtur
að verðum og viðskiptum. Kristinn ~~þ~~ dreypdi
opráin.

8.8

8. efning.

Skíptið varl. eftirfarandi orð: handfari,
göðga, niððrekka, bekkjargjöf, þústur, swipan,
opekkillegur, hlutgjafi, afráð, vikóður,
klakisverk, kinnaga

1. Stafa fyrir fi sínu.

2. Heiðnis menn mátti við kjörtan, að hann
skyldi svara sem hann vildi

3. Þó vissi þótti oss konungur ganga úr skugga
um það

4. Opur munst af stöð fyrir þér

5. Kvæðsk hafa á vikið um sinniraker

6. Fasta þvort

7. Gangi þófum meir í fang við e-m.

8. Þeita skuldarslöðum.

9. Hornum þykir þetta vel mega fyrir bíta

10. Hver var þórhalla nialga.

11. Hver undafdrif' Þvífussana.

12. Hvar átti Helgi Hardveinsson þenna.

13. Hver var þórgils Hölluson.

Liðar:

handfari = heimtufekja (kvk.) no.

göðga = göðlasti (kvk.) no.

niððrekka = gripaskrin (kvk.) no.

bekkjargjöf = brúðkaupsgjöf, sem annaðhvort gaf
konu sinni, ef konan var ekkja, en gjöfin lét hún
fá var gefin meirjum no.

þústur = þóamkonulag (kvk.) no.

swipan = tjón kvk. no.

opekkillegur = víðfeldtur ógeðslegur

hlutgjafi = afskiptasamur

afráð = tjón kvk. no.

vikóður = með kollvik (hoppmannavik)

klakisverk = niðingverk kvk. no.

Kinga - litil máluplata, sem borin var við ^{no. Kekk.} brjóst R

1. Ráðstafa fé sinn.

2. Heiðnir menn fólu Kjartani, að hann skyldi vera
sem hann vildi

3. Óss þótti konungur vissulega gefa sig sekan um
fetta

4. Þú munt þessa afreiðu fetta. (Státt er ^{hl. o} ~~fat~~ af
að stöðja, stöðdi, státt)

5. Kvæðst hann þessa minnst á fetta í eitt skipti

6. Þóðu áðins fisk.

7. Gangi meir í berhögg við e-m en þörf er á

8. Samþykkinga skuldamanta. (litið)

9. R.

10. Gírkalla málga var flökkukona og málgefir ^{nýgð}

11. Þeir voru gírdir itlagir.

12. ~~Þeir voru~~ Höskuldur

13. Þorgeir Höllurson vildi giftast Guðrúnu Ólafsd.
og hjálpaði henni með leynidina þingir Bolla.

R.

stíllt - st

helta - s

helli - s

helt - st

þetta er þetta þetta þetta
standa oft í öðru. En mál,
þetta er þetta að nokkru þetta.
Ginnist t. d. akkusativus

temporis: Hann varin allan daginn.

Hann fór þá frá þá. (pf) (myndun)
þetta er notað til að tákna tíma. Hann
kennir vikur fyrir tíma. Dativus temporis

þetta er notað til að tákna með hverjum
eða öðrum. Hann var þá þetta.
þetta. (Dativus instrumenti)

þetta er notað til að tákna, hverning eitthvað
eitt er notað. Hann gekk þessum
fötlum (Dativus modi)

þetta er notað til að tákna hlut.
Þetta er notað til að tákna þetta.

Þetta er notað til að tákna hlut.
þetta er notað til að tákna þetta.
þetta er notað til að tákna þetta.

